

BEWAAR HET PAND

Uitgave tot bevordering van de handhaving der oude Gereformeerde beginselen
verschijnt eens in de veertien dagen

Kommissie van redactie:

Ds. M. Baan, Zeist; Ds. G. Blom, Meerkerk; Ds. R. Kok, Ameide; Ds. H. van Leeuwen, Rotterdam-West; Ds. C. Smits, Sliedrecht-Centrum; Ds. D. Slagboom, Dordrecht-Centrum; J. van Heteren, Sliedrecht-Centrum en Joh. van der Lee, Alphen aan den Rijn.

Redactie:

Ds. G. Blom, Prinses Marijkeweg 13, Meerkerk. Telefoon 01837-357

Administratie:

Joh. van der Lee, Van Eeghenstraat 14, Alphen aan den Rijn, tel. 01720-3814, postrekening 704350, t.n.v. de administrateur van „Bewaar het pand” te Alphen aan den Rijn. Abonnementsprijs f 6,— per jaar. Abonnementsprijs voor de Verenigde Staten en voor Canada 3 dollar per jaar. Advertenties f 0,20 per m.m. Bij kontrakt korting.

MEDITATIE

ZUCHTEND VERWACHTEN

*En niet alleen dit, maar ook wijzelven,
die de eerstelingen des Geestes hebben, wij
ook zelven, zeg ik, zuchten in onszelven,
verwachtende de aanneming tot kinderen,
namelijk de verlossing onzes lichaams.
Rom. 8 : 23.*

De Kerk des Heeren zucht. Haar zuchten is echter niet gelijk aan het zuchten van menigeen op deze wereld. Gehoord wordt de zucht van ontevredenheid. De zucht van ongeduld. De zucht van moedeloosheid. De zucht van verbittering. De zucht van wanhoop. Menige zucht is uiting van smart en teleurstelling. In een zucht wil men soms kenbaar maken: maar ik heb het veel moeilijker. Mijn weg is veel zwaarder. Het zuchten, waar Paulus van spreekt, komt op uit een heel andere grond. Het komt op uit het hart. Het is uiting van het ware geestelijk leven. Dit zuchten is de Heere alleen bekend. In het hart is het aanwezig. In dat hart leeft een verlangen. Een uitzien naar wat komt. Naar wat beloofd is. Er is geen verlangen naar de verwerkelijking van een hersenschim. Er is grond om verwachten te zijn. Paulus wijst op die grond: „wij hebben de eerstelingen des Geestes”. Het woord eersteling bevat profetie.

Onder Israël werd de eersteling van de kudde gewijd. De eerste garven van de oogst werden voor de Heere bewogen, als uiting van het besef, dat de gehele oogst die volgt, Hem toebehoort. Alles is van en door Jehovah. Zo nu is de Pinkstergeest de eerstelings-gave. Die Geest is op Pinksteren als eerstelingsgave gegeven. Hij is van God gekomen. En als die eerstelingsgave is Hij een profetie, een waarborg van de volheid van het heil, dat eenmaal in volkomenheid zal genoten worden. De volle zaligheid wacht Gods kerk. Daarvoor heeft Christus gearbeid. Daarvoor heeft Hij geleden. Is Hij gestorven. Is Hij opgestaan. Is Hij ten hemel gevaren. Vanuit Zijn heerlijkheid deelt Hij gaven uit onder mensenkinderen. Tot die gaven behoort de Heilige Geest. De Heilige Geest maakt de zondaar levend. Door de Geest wordt men zondaar voor God, belijdend: is er nog een middel om die welverdiende straf te ontgaan en wederom tot genade te komen? Door de Geest wordt er plaats gemaakt voor Christus in het hart. Ontstaat er behoefte om Hem te leren kennen tot zaligheid. Door die Geest is er een toevlucht nemen tot Christus. Een aanhouden bij Christus. De inlijving in Christus. De vereniging met Christus. Door de Geest bidt en zucht men om genade. Door de Geest wordt men vrijgemaakt van de wet der zonde en des doods. Wordt men aangenomen tot kind. Die Geest getuigt met onze geest dat we kinderen van God zijn. Door de Geest deelt men in geloof, hoop en liefde. Geniet men van het goede des Heeren. Kent men een beginsel van de eeuwige vreugde.

Dit alles was nu realiteit in het leven van Paulus en de gelovigen te Rome. Vandaar zijn positieve belijdenis: wij hebben de eerstelingen des Geestes. Maar moeten nu zulke mensen nog zuchten? Dat is eigenlijk niet te vatten. Immers wie is er rijker dan een kind van God? In dit leven heeft hij veel en hem wacht na dit leven de gelukzaligheid. Nu is het inderdaad waar, dat er geen gelukkiger mensen op de wereld zijn dan 's Heeren kinderen, maar men moet dit nimmer vergeten, dat zij nog op de aarde zijn. Zij hebben nog een vernederd lichaam. Men moet meetorsen een lichaam der zonde en des doods en dat bemoeilijkt het geestelijke leven. Het vlees begeert tegen de geest. Pijnlijk moet Paulus getuigen: want ik weet, dat in mij, dat is in mijn vlees, geen goed woont. Het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, vind ik niet; want het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade dat ik niet wil, dat doe ik”.

Voorts wordt het nieuwe leven bestreden door de satan, de wereld en de zonde. Dit verwekt een zuchten tot God. Men begeert Zijn genade. Zijn heil. Zijn bijstand. In het zuchten wordt ook het heimwee van de ziel kenbaar gemaakt. Men verlangt naar de volmaking aller dingen. Men ziet uit naar de toekomst. Men verwacht de aanneming tot kinderen, namelijk de verlossing van het lichaam. Deze verwachting is bij alle gelovigen niet even sterk aanwezig. In het begin van het geestelijke leven is dit meer de vraag, die het leven beheerst: hoe kom ik van mijn schuld af, hoe leer ik een verzoend God kennen? Het hart is nog vol onvrede. Men kent Jezus Christus nog niet als de schuldovernemende en schuldbetalende Borg. Het schuldgevoel doet zuchten. Dit zou de gelukkigste dag in het leven zijn, wanneer gezegd kon worden: „Ik ben de Zijne, Hij is de mijne”. Men wordt wel eens bemoedigd door het Woord, maar de bemoedigingen zijn maar tijdelijk. Is het soms zo bij u lezer (es)? U moet dan dit niet voorbij zien, dat dit een kenmerk van het nieuwe leven is: het niet meer kunnen leven in de zonde. Indien mogelijk zou men de zonde met wortel en tak uit het hart willen wegnemen. Men heeft een begeerte om te leven in de vreze des Heeren. Men heeft er zin in gekregen om Zijn weg te gaan. Zijn wil te doen. Dezulken zal de Heere verder leiden en brengen tot de staat, waarin Hij Paulus gesteld heeft. Uw verlangen naar openbaring van het nieuwe leven in u, is een klaar bewijs, dat u behoort tot de gekenden des Heeren, tot hen die staan naar de verlos-

sing, die verwachten de aanneming tot kinderen. Men staat dus naar de aanneming tot kinderen. Nu moet vanzelf niet gedacht worden aan het geadopteerd worden door God in Christus Jezus, de Heere. Paulus wist zich een kind. Ook de gelovigen te Rome waren tot kinderen aangenomen. Er wordt gestaan naar de voltooiing van het kindschap. Dat kindschap is hier op aarde nog invollidig. Er is ook nog zoveel, dat bij het kindschap behoort en niet gezien wordt. Ze komen nog zo weinig als kinderen van God uit. Ze zijn nog niet in hun volle rechten getreden. Dat gebeurt straks, als de kerk eeuwig thuis mag zijn. Dan zal men God in gerechtigheid aanschouwen en verzadigd worden met Zijn Goddelijke beeld. De vereniging van ziel en lichaam zal dan ook een feit zijn. Van het zondige lichaam kan de ziel nu beter gescheiden zijn. Maar straks zullen ziel en lichaam, verlost en verenigd God groot maken. Welk een heerlijk uur zal dat zijn. De Geest doet er Paulus innerlijk om zuchten. Paulus voelt er zich nog zo ver vandaan. Maar de Heere zal hem er brengen. Welk een dag wacht! Welk een dag komt! Dan niet meer zondigen. Niet meer zuchten. De vrijgekochten des Heeren zullen wederkeren en tot Sion komen met gejuich en eeuwige blijdschap zal op hun hoofd wezen; vrolijkheid en blijdschap zullen zij verkrijgen, maar droefenis en zuchting zullen wegvlieden.

Waarom zuchten wij? Waarnaar verlangen wij? Waar onze schat is, daar zal ook ons hart zijn. Wie het zuchten kent over zichzelf in zichzelf, komt zeker tot het roemen in de Heere: Wie belijdt:

Ik voel mij nog zover; zo hooploos ver van 't leven,
Als ik de afstand zie, die mij van Hem nog scheidt.
Wie zal mij stervensmoed en stervenskrachten geven,
Zó dat mijn ziel zich in het uur des doods verblijdt?

getuigt:

Maar als de Geest mij zo, diep in mij zelf doet zuchten,
Vlecht Hij de zekere verwachting er doorheen.
In sterk verlangen mag ik tot mijn Heere vluchten,
Wiens hulp tevoren reeds op Golgotha verscheen.

Nu zal ik Hem getroost en blij eens weer verwachten,
Gods volk treedt dan in rechten voor de troon.
Het lichaam is verlost van alle helse machten,
Na zucht....de roem, en na het kruis....de kroon.

M.C. Tanis

De Pelgrimsreis is voor Oud en Jong

30.

„Nu zag ik in mijn droom hoe de pelgrim zich voortspoedde om, indien het mogelijk was, daar een onderkomen voor de nacht te vinden”.

Een donkere nacht met veel verschrikkingen komt met steeds meer kracht en vaart op hem aan. Het staan onder de blote hemel drukt de arme reiziger, die zoveel tijd verloren liet gaan.

Daar is in zijn hart een innig verlangen naar een gastvrij onderkomen in het Paleis Liefelijkheid, in de woning van de huisgenoten Gods, die roemen in de genade van de Heere Jezus. En dat deed hem met destemeeer spoed gaan in de richting van het Paleis, dat voor hem een lichtpunt was in de duisternis.

„Maar hij was nog niet ver, toen hij in een zeer nauwe gang kwam, op een honderdtal schreden afstands van de portierswoning. Toen hij zeer opmerkzaam voor zich uitkeek, bespeurde hij twee leeuwen op de weg.

In het zien van de portierswoning was een heerlijke verkwikking, want bij het kloppen aan de poort is hij altijd nog verrast met een hartelijke ontvangst. Maar tegenover deze heerlijke verkwikking staat hij hier in eens voor de vreselijke verschrikking van twee leeuwen die op hem loeren.

Nu ziet de Pelgrim het gevaar waarvoor de ongelooftspredikers op de vlucht geslagen zijn. Dat werkte de redenering van het ongeloof in de hand en deed hem bevreesd zuchten. Het deed hem zelfs tot de gedachte komen van terug te keren, daar hij niets dan de dood voor ogen zag. U kunt er zeker van zijn dat de Pelgrim in het gezicht van het Paleis nog doodsangsten heeft doorworsteld, en dat tot bezwijken toe. Dat doet ons komen tot de vraag: Zou dat nu niet anders gekund hebben? Gedurig kwamen toch reizigers naar Sion aan deze plaats om enige rust te mogen bekomen in dit zo vermaarde Paleis. Naar het oordeel van allen die daar mochten vernachten was het een liefelijk tehuis voor vermoeide reizigers. Door niet één is het tegengesproken, nimmer werd het in verdenking gesteld. Maar de entree die het Paleis de reizigers biedt, is in tegenstelling van al die liefelijkheid, een grote verschrikking. Aan de buitenkant van het Paleis is niet de minste liefelijkheid te bespeuren. Een lantaarn ziet u niet, de poort is gesloten en de gordijnen zijn dicht. Alles wijst er op dat men hier geen gasten meer verwacht, alsof dat alles dient om reizigers op de vlucht te jagen. Het is in één woord bij de wereld geheel anders.

Zo iets houdt de wereld er niet op na. Een hotel is van alle kanten verlicht en aantrekkelijk. De deur staat voor u open en de gezelligheid treedt u tegemoet. Tot in het holle van de nacht wordt u vriendelijk ontvangen. Maar in het Paleis Liefelijkheid komt u echt

zo maar niet binnen, dat gaat door veel verschrikkingen heen.

Maar weet u dan niet dat die wereldse aantrekkelijkheid niet behoort tot de aard van het Paleis Liefelijkheid. De gemeenschap der heiligen is niet door alle reizigers naar Sion onderhouden, al waren zij er nog zo godsdienstig bij. Al behoren wij tot het instituut der kerk, dan maken wij nog geen deel uit van het organisme. De gemeenschap der heiligen kan toch alleen maar door levende lidmaten beoefend worden. En nu is bij de entree van het vorstelijk Paleis alles er op ingesteld hypocrieten er buiten te houden. Voor de verschrikkingen van al die doodsgedevaren slaan zij op de vlucht en daar is het nu precies om begonnen.

Maar voor de hypocrieten zou het toch nog wel profijtelijk kunnen zijn de onderhouding van de gemeenschap der heiligen bij te wonen. Mogelijk werd het die mensen dan recht duidelijk wat zij missen.

Inderdaad, dat zou kunnen zo zij daar kwamen om te luisteren. Maar dat doet een hypocriet nu net niet. Waar u dat geslacht ook aantreft, doet niet ter zake, zij hebben het grootste woordenwillen dat eenieder naar hen luistert.

Maar nu moet u niet denken dat de entree naar het Paleis Liefelijkheid door de bewoners is vastgesteld. Tot op de dag van heden komt de Heere de onderhouding van de gemeenschap der heiligen met leeuwen en beren te bezwaren tot de beveiliging van die gemeenschap. En dat roofgedierte is nu eenmaal niet uit te roeien. Als het er op aankomt, gaan al die hypocrieten er voor op de loop, want niet één van hen weet dat zij vastliggen aan de ketting van de overwinning die Christus heeft behaald. En dat weten zij niet daar zij de innerlijke geloofsgemeenschap met Christus niet deelachtig zijn.

Maar met dat alles staat de Pelgrim nog in de duisternis en dat in de nabijheid van de leeuwen die dorsten naar zijn bloed. Dat doet hem hier als aan de grond genageld staan. Hij weet niet wat te doen, gaat niet verder, het is alsof de leeuwen hem vasthouden. Maar hij gaat ook niet achteruit om op de vlucht te slaan. Maar wat zal de man het bang hebben.

Het enige waaruit wij iets op kunnen maken omtrent de gesteldheid van zijn hart, is vanuit zijn houding, want daaruit blijkt enige geneigdheid om terug te gaan. De gedachte dat een leeuw hem elk ogenblik aan kan vallen houdt hem in spanning. En het schijnt dat hij aanstalten maakt om terug te keren. Hij durft geen stap verder te gaan.

Ja, het is heel ver met hem gekomen, het kon niet erger, en wat zijn verwachting betreft is het heel droevig met hem gesteld. Maar wat denkt u, zoudt u het er beter afbrengen? Ik vrees, dat ik, als ik stond waar de Pelgrim nu staat, zou bezwijken. Ik durf in geen geval boven hem te gaan staan.

Hier staat de man alleen tegenover satan die rond gaat als een briesende leeuw. En in die bange tijden zucht elk kind des Heeren: als er geen hulp komt van Hem bij Wie hulp besteld is, dan bezwijk ik. Want in mij is geen kracht tegen die grote menigte.

En zie, al kan de Pelgrim het niet bezien, er wordt over hem gewaakt. Het oog van Waakzaam is op hem gevestigd. Het zal hem duidelijk worden dat de Wachter Israëls niet slaapt, noch sluimert. De belofte: „Mijn oog zal op u zijn”, behoudt haar kracht.

Maar worden wij in de diepte van de beproeving geschud door vele vertwijfelingen, dan is het alsof de Heere ons vergeet, alsof Hij Zijn hand van ons heeft afgetrokken. Hoe machteloos en krachteloos staan wij dan, vanuit onszelf gedacht, tegenover deze bergen van bezwaren. De Heere alleen kan bergen vlak en zeeën droog maken.

Vanuit het Paleis Liefelijkheid wordt aan de Pelgrim gedacht, hij wordt er zelfs verwacht.

De portier Waakzaamheid heeft hem wel tot de einde toe beproefd, maar hij is Gode zij dank, niet op de vlucht geslagen. Liefelijk klinkt hem de stem vanuit het Paleis inde oren. Vanuit het vriendelijk vragen: „Is uw kracht zo klein?” bekomt hij een blijk van medeleven. De perzoon die tot hem spreekt, beseft dat hij het zwaar heeft te verantwoorden, en dat verkwikt, het doet hem weldadig aan. In zijn hart zegt hij ja, duizend maal ja, mijn kracht is zo klein, ik heb hulp nodig om niet te bezwijken. Ik kan er niet doorkomen, ik ben tegen al die tegenstand niet opgewassen. Maar nee, hij behoeft niet te vrezen voor de leeuwen, daar zij geketend zijn. De leeuw uit Juda's stam heeft op satan de overwinning behaald. De leeuwen staan vast, kunnen niet doen wat zij wel zouden willen vanwege hun haat tegen het levende volk.

Maar met dit alles werd de situatie waarin de Pelgrim zich bevond niet veranderd. Wel kwam er enige verandering in zijn hart, zo dat zijn aanstalte om terug te keren veranderde tot een aanstalte om verder te gaan. Als vanzelf spitste hij zijn oor en richtte zijn aangezicht naar het Paleis vanwaar die spraak tot hem kwam, want dat raakte zijn hart. Onze Pelgrim heeft weer hoop, moedenkracht gekregen om verder te gaan door onderwijzing vanuit het Woord. En zo wil de Heere het ons leren onze sterkte te zoeken in het Woord, dat geschreven is vanuit Zijn mond, door de inspiratie van de Heilige Geest. De kracht van het geloof is alleen in Zijn Boek te vinden. Het geloof is uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods.

Aan dit woord: „Vrees niet voor de leeuwen, want zij zijn geketend”, is nog deze onderwijzing toegevoegd: „De leeuwen dienen slechts om het geloof te beproeven, waar dit aanwezig is, en om degenen, bij wie het slechts in schijn gevonden wordt, te ontmaskeren”. En met dit woord werd het hem betuigd dat zijn geloof een waar geloof was, een geloof dat de Heere aankleefde. Een geloof dat door de liefde van Christus is werkende tot Zijn eer. Maar wordt dat innig geloofsleven in ons hart gemist, dan is men slechts een schijngevolg. En die reizigers worden door de leeuwen ontmaskerd, opdat zij door deze Goddelijke waarschuwing tot de bekentenis zouden komen het leven der genade te missen, om de waarachtige bekering als nog te zoeken. Want de Schrift zegt tot de hypocrieten: „Bekeer u dan van deze uw boosheid en bid God of misschien u deze overlegging uws harten vergeven werd”.
A. R.Kok.

OP DE WACHTTOREN 4

Kerk en prediking.

De voornaamste roeping van de kerk dat is de prediking. 't Heeft de Heere immers behaagd om door de dwaasheid der prediking zondaren zalig te maken. De kerk, tot het eeuwige leven uitverkoren, moet worden saamvergaderd, en de Heere wil dat doen door middel van de prediking onder de toepassing des Heiligen Geestes.

Daarom roept de Heere ook Zijn dienstknechten, om in Zijn naam onder ambtelijke bevoegdheid Zijn Woord te verkondigen. Deze ambtelijke bevoegdheid komt vooral uit in de sleutelmacht!

Het kern-element van elke ambtelijke prediking is dan ook: het openen en het sluiten van het koninkrijk der hemelen! Wat dit betekent kunnen wij lezen in onze belijdenis. Wij lezen in Zondag 31 van onze catechismus: „Hoe wordt het hemelrijk door de prediking des heiligen Evangelies ontsloten en toegesloten?” Het antwoord is: „Alzo, als volgens het bevel van Christus, aan de gelovigen, allen en een iegelijk verkondigd en openlijk betuigd wordt, dat hun, zo dikwijls als zij de beloften des Evangelies met een waar geloof aannemen, waarachtiglijk alle hun zonden van God, om de verdiensten van Christus' wil, vergeven zijn; daarentegen alle ongelovigen, en die zich niet van harte bekeren, verkondigd en betuigd wordt, dat de toorn Gods, en de eeuwige verdoemenis op hen ligt

VAN DE ADMINISTRATIE

Wij willen beginnen met een foutieve vermelding te herstellen, n.l., de ontvangen gift van f 25,— zoals in ons vorig no. werd vermeld, was niet uit 's-Gravenhage, maar uit 's-Gravenzande. Voorts berichten wij onder veel dank, dat aan overbetalingen en giften werd ontvangen f 177,86. Bij het vijftal abonnees, die wij uit Urk ontvingen, door bemiddeling van een abonnee aldaar, werd ons nog eentweetal nieuwe abonnees opgegeven. Hartelijk dank voor de medewerking tot uitbreiding van onze lezerskring. Ook uit Mijdrecht ontvingen wij enkele proefadressen, en tevens eenopgaaf van een abonnee, ook daarvoor onze dank. Mag ik u verzoeken, die mij deze adressen toezonden, een persoonlijk bezoek te brengen? De ervaring heeft geleerd dat dit het meeste succes heeft. Bij deze woorden van dank willen wij ook niet vergeten dat eveneens uit Middelharnis ons een tweetal nieuwe abonnees werd opgegeven.

Al onze abonnees blijven wij opwekken deze schone voorbeelden na te volgen, wat ons blad ten goede komt. De betalingen van de abonnementsgelden blijven gestadig doorgaan en wij hopen dat niemand achterblijft, en velen ons zullen verblijden met een gift, wat gelijk kan geschieden. Ons gronummer is 704350 t.n.v. administrateur Bewaar het Pand, v. Eeghenstraat 14, Alphen a.d. Rijn.
v.d.L.

zolang als zij zich niet bekeren; naar welk getuigenis des Evangelies, God zal oordelen, beide in dit en in het toekomstige leven".

Dit maakt elke ambtelijke prediking dan ook van zo diepe ernst en ontzaglijke verantwoordelijkheid. 't Gaat bij elke prediking om dood of leven! eeuwig wel of eeuwig weel! 't Gaat om de opening en de sluiting van het koninkrijk der hemelen.

Beseffen wij de diepe ernst daarvan dan zullen wij begrijpen wat die Schotse prediker eens sprak, die op de brandstapel moest sterven. Beklimmende de trappen van de brandstapel riep hij uit: „De Heere weet, dat ik deze trappen met minder angst beklim, dan dat ik ooit de kansel heb beklommen".

't Beklimmen van de kansel had hem altijd angst en ontroering in de ziel gebracht, omdat hij die twee sleutels met zich droeg, de sleutels van de opening en sluiting van het koninkrijk der hemelen.

Wie van Gods geroepen dienstknechten kent daar niets van, als de ernst van de ambtelijke bediening des Woords op het hart wordt gebonden? „Zeg het terechtvaardigen dat het hen wel zal gaan, maar zeg het de goddelozen dat het hen eeuwig kwalijk zal gaan!"

Hedendaagse preek-methoden.

En hoe is nu de preekmethode in onze tijd? Wordt de ernst van de Woord-bediening doorvoeld? Worden de sleutels van het koninkrijk der hemelen recht gebruikt? Als de wachter op de wachttorens het oor te luister legt, dan hoort hij dingen, die hem diep bedroeven, die hem oproepen om op de bazuin te blazen!

Afgedacht van het feit dat de Woord-bediening al meer en meer op de achtergrond wordt gedrongen, en allerlei rooms aandoendelitergie op de voorgrond wordt gesteld, denk hierbij aan onze moderne kerkgebouwen, waar de avondmaalstafel in het midden, en de kansel in een hoek is gesteld, afgedacht daarvan echter, hoe bedroevend worden thans verschillende preek-methodes, als ideaal voor onze tijd gesteld!

Zo moet de prediking om te beginnen kort zijn! origineel! nuchter! z.g.n. verstaanbaar tot het banale en goddeloze toe.

Enkele voorbeelden lazen wij daarvan in het bekende blad „Kerknieuws".

Gelukkig met afkeuring en verontwaardiging werd daarin melding gemaakt van een predikant, die in zijn adventspreek de kinderen dacht te boeien, door met een gesloten hand de kansel te beklimmen, en op de kansel het de kinderen toeriep: „Wat heb ik in mijn hand? Een snoepje, zei één van de jongste kerk-gangers. Mis poes, zei de dominee. Dominee deed zijn hand open en..... liet een luciferdoosje zien. Het was een kleintje, zei hij er bij, want anders kon hij het niet in zijn gesloten hand houden. Hij liet de kinderen zien dat hij nu vuur kon maken, en stak een lucifer aan. Maar ik kan nog een ander vuur maken hoor, vervolgde hij, terwijl hij de lucifer uitblies. Uit de zak van zijn toga haalde hij toen een kaars. Die stak hij ook aan, en daarna zette hij haar op de preekstoel. Natuurlijk liet hij haar niet zo lang branden, want hij was bang voor het druipende kaarsvet. Hij zei geen ruzie met de koster te willen hebben, en blies de kaars gauw uit. „Nu hebben jullie dit licht gezien" zo sprak hij, en zo is de Heere Jezus ook het licht der wereld". *Zie hier een voorbeeld van de preekmethode van onze tijd voor de kinderen, en voor de grote mensen is het niets beter, alleen wat grover en goddelozer. Televisie-predikers laten de telefoon bij zich op de tafel plaatsen, of zij brengen witte muizen of tarwebrood en taartjes mee, dan hebben ze prachtige uitgangspunten voor hun toespraak.*

Predikers op de preekstoel sloven zich uit om toch maar de meest originele woorden voor hun z.g.n. predikatie te vinden. Jijen en jouen, dat staat voorop, dat klinkt al direct sportief en dan woorden als „naar de bliksem gaan"; „een rotkarwei voor Jezus" (de voetwassing) „Jezus over je kuifie laten strijken", zo zeggen de legerpredikanten het elkander na..... We zouden zo verder kunnen gaan,

maar we schamen ons om meer van deze banaliteit in ons blad te laten afdrukken. Inmiddels is dit de ernstige realiteit van de hedendaagse preekmethoden. Kanselstijl wordt uit den boze geacht, en 't Woord der Schrift wordt van geen waarde geacht: past bij de ernst ook deftigheid.

Een hellend vlak.

Wat bij deze signaleerde realiteit vooral zo ernstig is, dat is, wij leven met dit alles op een hellend vlak! 't Gaat al verder en verder bergafwaarts! Wat moet er terecht komen van onze jeugd, die in dit klimaat leeft en opgroeit? Jongeren, die diep in hun ziel aanvoelen, dat het zo toch ook niet moet. En.....waar dan heen? als de ouderen de jongeren hierin voor-gaan, of althans alles maar tollereren?

Een der eerste stappen op dit hellend vlak is ongetwijfeld het evangelie z.g.n. „verstaanbaar" te maken voor de moderne mens. De nieuwe vertaling kwam, en dat niet alleen, maar men kwam tot een vertaling in de volkstaal, in de omgangstaal. Bijbelse begrippen en woorden worden soms nog wel in hun bestaande vorm gehandhaafd en gebruikt, maar intussen van een totaal andere inhoud voorzien. Men wil dan z.g.n. voor de moderne mens een brug bouwen omte komen tot het geloof. 't Evangelie dat niet is naar de mens, wil men dan zo ombuigen, dat het aanvaardbaar wordt voor de mens.

't Evangelie wordt dan verschraald tot een boodschap van de medemenselijkheid. Daar is uiteindelijk God, en het werk van de Heilige Geest niet meer nodig. De uiterste konsekwentie is dan ook de kreet: „God is dood". Wij vermelden deze dingen in diepe ernst en met een ernstige waarschuwing: „Houdt het voorbeeld der gezonde woorden, die gij van mij gehoord hebt in geloof en liefde, die in Christus Jezus is. Bewaar het pand u toebetrouwd, door de Heilige Geest, Die in ons woont".

M. Baan.

DE SCHAT DER KERK

1.

Wij leven in de tijd van het visuele. Er is veel te zien en het is almeer in het bereik van de mens gekomen. Afstanden zijn er niet meer. Men kan voor een niet al te hoog bedrag verre reizen maken. Over wat men gezien heeft, wordt soms na maanden nog gesproken. De wereld laat ons zeer veel zien. Wat kunnen wij nu aan de wereld tonen? Waar kunnen wij onze medemens op wijzen? De één zegt: op onze kerk. Het oude gebouw is vervangen door een nieuwe. Wij kunnen nu met onze kerk voor de dag komen. Wij behoeven er ons nu niet meer voorteschamen. Een tweede merkt op: met m'n gezin kan ik naar buiten treden. We leven allen christelijk. 's Zondags gaat het hele gezin twee keer naar de kerk. Een derde wil zijn zaak, zijn bedrijf z'n huis, z'n huisinterieur aan de anderen laten zien. Wanneer we echter niet meer kunnen en willen laten zien, dan leven we aards. Materialistisch. We zijn dangelijk aan Hizkia. U weet, deze vorst kreeg felicitatie-bezoek. Vanuit Babel was men gekomen om hem geluk te wensen met zijn genezing. Aan de gezanten liet hij alles zien wat hij bezat. En de opmerkingen van de Babyloniërs zullen hem zeker gestreeld hebben. Hizkia liet veel zien, maar één zaak bleef verborgen. Deschat der genade werd door hem niet getoond. Hij sprak niet over zijn geestelijke rijkdom. Over de schat van het Woord des Heeren. En dat Woord is de rijkste en schoonste schat op aarde. Alle andere schatten worden door de mot of roest verteerd. Het Woord des Heeren is eeuwig. Petrus schrijft: „Alle vlees is als gras en alle heerlijkheid des mensen is als een bloem van het gras. Het gras is verdord zijn bloem is afgevallen; maar het Woord des Heeren blijft in der eeuwigheid".

Het Woord is *de schat* der kerk. Luther schrijft in één van zijn werken: de echte schat der kerk is het heilig evangelie van de heerlijkheid en

de genade van God. Ende grote Schriftkenner Calvijn zegt in zijn Institutie: „De Schrift is het voornaamste en het kostbaarste goed, dat wij in de wereld bezitten. Zij is de sleutel, die ons het Koninkrijk van God opent, met het doel ons daar binnen te leiden, opdat wij weten welke God wij aanbidden moeten en waartoe Hij ons roept. Zij is de zekere weg, die ons leidt, opdat wij onze ganse levenstijd niet heren derwaarts zouden zwerven en dolen. Zij is de enige regel om tussen goed en kwaad te onderscheiden en ons te onderwijzen in de rechte dienst van God. Zij is het licht, dat ons leidt, of de lamp, die ons verlicht te midden van de duisternis van deze wereld, opdat wij niet als arme blinden onze voet zouden stoten aan de vele hindernissen die ons omgeven, en wat erger is, zouden vallen bij iedere stap. Zij is de school van alle wijsheid, ja van de wijsheid, die alle menselijk verstand ver te boven gaat en zelfs door de engelen bewonderd wordt. Zij is de spiegel, waarin wij het aangezicht van God aanschouwen om zo veranderd te worden tot Zijn eer. Zij is de koninklijke schepter, waardoor Hij ons als Zijn volk regeert, de herdersstaf, die Hij ons geeft, ten teken, dat Hij ons tot Herder wil zijn. Zij is het document van Zijn verbond, dat Hij met ons heeft opgericht, waarin Hij door Zijn genadige goedheid vrijwillig de verplichting op Zich neemt door een eeuwige band met ons verbonden te blijven. Zij is het getuigenis van Zijn goede gezindheid, waardoor wij rust hebben in onze consciëntie, wetend waar onze zaligheid ligt. Zij is het enige voedsel van onze zielen, dat ze voedt ten eeuwige leven.

Wie nu dit loflied op de Schrift van de reformator overneemt, heeft de Schrift hartelijk lief. Dit is ook het kenmerk van Gods kerk. Een eigenschap van het geestelijke leven: de hartelijke verbondenheid aan het Woord van God. Wanneer de Heere Zijn liefde legt in het zondaarshart, krijgt men God en Zijn Woord van harte lief. Het Woord des Heeren wordt ons alles. Wij kunnen er niet buiten. Er ontstaat een omgang met het Woord. Een biddend onderzoek van het Woord. Men wil onderwezen worden door het Woord, omdat het het Woord van de levende God is. Toen de grote kerkvader van het westen: Augustinus, tot nieuw leven werd gebracht, greep hij gretig naar de eerwaardige Schriften Zijns Geestes. Bij de bijbel wilde hij leven. Hij had zich in zijn geestelijke nood neergeworpen onder een vijgeboom. Daar sprak hij tot God en weende hij in de bitterste verbrijzeling zijns harten.

En zie, zo schrijft hij in zijn Belijdenis, daar hoorde ik een stem uit de naburige woning, die zeide: „Neem lees: neem lees". Terstond nam mijn gelaat een andere uitdrukking aan en met de grootste spanning begon ik na te denken, of de kinderen in het een of andere spel iets dergelijks plachtten te zingen. Maar ik herinnerde mij niet het ergens gehoord te hebben en na de aandrang mijner tranen onderdrukt te hebben, stond ik op, daar ik het niet anders kon verklaren, dan dat mij van Godswege bevolen werd het boek te openen en het eerste hoofdstuk dat ik zou vinden te lezen.....Ik begreep het, opende het en las zwijgend de plaats, waar mijn ogen het eerst op vielen: „Niet in brassen en dronkenschappen, niet in slaapkamer en ontuchtigheden, niet in twist en nijdigheid; maar doet aan de Heere Jezus Christus en verzorgt het vlees niet tot begeerlijkheden" Verder wilde ik niet lezen en dat was ook niet nodig. Want terstond, toen ik deze woorden ten einde gelezen had, stroomde als het ware het licht der gemoedsrust mijn hart binnen en alle duisternis van twijfel vlood heen Gij had mij tot U bekeerd. Zo werd het Woord van God voor Augustinus het middel, dat God gebruikte. Het middel der genade. Dat is het nog. Dat is het naar het welbehagen Gods altijd geweest. Wanneer dat niet gezegd kon worden, zou er geen kerk van God op deze wereld zijn. Het Woord is niet, gelijk Rome leert, uit de kerk geboren, maar de kerk uit het Woord. Het Woord heeft de kerk uit de dood tot het leven geroepen. Petrus getuigt in zijn brief: „Gij zijt wederge-

boren niet uit vergankelijk maar uit het onvergankelijk zaad door het levende en eeuwige blijvende Woord van God". Vandaar dat in de belijdenis der kerk staat: „Dat de Zoon Gods uit het ganse menselijk geslacht, Zich een gemeente, tot het eeuwige leven uitverkoren door Zijn Geest en Woord, in enigheid des waren geloofs, van den beginne der wereld tot aan het einde vergadert". Die kerk, ontstaan door Geest en Woord, wil van harte luisteren naar het Woord van haar God. Immers Hij spreekt door Zijn Woord tot Zijn kerk. God is een sprekende God.

Hij spreekt gewis tot elk, die voor Hem leeft,
Zijn gunstgenoot van blijde troost en vree.

Door genade zij de gezindheid van ons leven:
Ik zal horen wat God de Heere zal spreken.
M. Tanis.

EMANUELS ONDERTROUW

De eerste brief heeft de bruid van de hemelse Bruidegom aan haar vriendin geschreven in de blijdschap van haar hart. In haar tweede brief is zij heel anders gesteld. Zij is bedroefd van hart. Lees slechts haar brief, die nu volgt.

Mijn waarde vriendin.

Het zal u nog heugen, dat ik u deelgenoot wilde maken van mijn blijdschap, ontstaande uit dat gezegende huwelijk met die gezegende Emanuël. Ik bid, dat ge ook niet weigert een deelgenoot van mijn droefheid te wezen om mij dies te teerhartiger en te spoediger uw hulp te bieden.

Het is dan zo, dat ik u geschreven had, dat ik het jawoord had gegeven aan Emanuël en alzo met Hem was ondertrouwd geworden, waarop ik dan niet anders dan vrolijke en voorspoedige dagen heb tegemoet gezien. Maar eilaas het is geheel anders met mij uitgevallen. Ik zit in de duisternis en ik zie geen licht, ik ben en blijf met banden en boeien bezwaard. Mijn klederen zijn bezoeeld en verscheurd. Mijn hoofd is krank en het lichaam mat en mijn hart te enen male bedorven. Ook krijg ik nauwelijks een stuk brood en een dronk water en dat geniet ik nog zonder smaak en het verstrekt mij niet tot voedsel, dewijl ik al etende uitteer en ik moet uitroepen: mijn magerheid, mijn magerheid. Hetwelk mij doet vrezen of ik niet in een razernij geweest ben, toen ik meende, dat ik met Emanuël ben ondertrouwd geworden, of dat mij een tovergeest mocht bedrogen hebben, mij dat zo wijs makende, opdat hij mij al slapende in het verderf zou nederstorten. Of anders, dat Emanuël mijn gedrag gezien hebbende (mijn hoerachtige neiging, mijn korzelheid en hoogmoed) berouw mocht hebben gekregen en mij alzo verlaten en weggezonden.

Och, ik weet niet wat ik zal denken, ik kan noch durf geloven, dat ik waarlijk met Hem ondertrouwd zou zijn geweest en dat Hij enige huwelijksliefde tot mij zou hebben. Want hoe zou Hij mij dan zo ellendig laten zitten? Zie ik eens naar Hem uit, Hij komt niet. Luister ik naar Zijn kloppen, ik hoor Hem niet. Roep ik tot Hem, Hij antwoordt niet. Laat ik Hem door anderen verzoeken, evenwel verneem ik Hem niet. Hij zendt mij niet een briefje van Zijn eigen hand noch de minste verkwikking van Zijn volle tafel. Zit ik onder en bij Zijn gunstgenoten, ook waar Hij Zijn liefdepanden toereikt, zo gaat Hij mij voorbij, terwijl Hij hun ziel liefelijk omhelst.

Och, hoe zou het mogelijk zijn, dat Hij (indien Hij mijn Bruidegom was) alzo met mij zou kunnen handelen. Ik bid u, vraag Hem (wanneer ge met Hem spreekt) van Zijn genegenheid omtrent mij en spreek een woord voor mij ten goede, en laat mij ook op het spoedigste een lettertje tot mijn onderricht toekomen.

Eindigende blijf ik een zeer desolate, arme, eenzame bedrukte.

De bruid is bedroefd. Zij verkeert in omstandigheden, die zij niet verwacht heeft. Haar vriendin begrijpt haar en schrijft haar terug. Hier volgt het eerste gedeelte van dit antwoord.

Goede vriendin.

Ik heb uw brief met genoegen ontvangen, maar met smart ingezien, merkende uw beklagenswaardige toestand. En nu wenste ik u wel een lettertje tot uw vertroosting te laten toekomen, of tenminste voor zoveel in mij is, de fontein der vertroosting u aan te wijzen, indien Hij, Die Israëls Vertrouster is en genaamd wordt, mij hiertoe verwaardigde en geliefde de hand te bieden.

Dit bid ik u vooraf, dat ge nooit enige kwade verdenkingen opneemt tegen Emanuël, Die enkel goed is, en van Zijn vijanden zelfs van geen zonden kon overtuigd worden en dat gij u geenszins één maakt met dezulken, die, terwijl zij anders veel goed van Hem schijnen te spreken, echter beweren, dat Hij veele malen de scheidbrief geeft aan hen, waar Hij Zich mede ondertrouwd heeft, daar immers in het geschrift der waarheid van Hem getuigd wordt, dat Hij ondertrouwt in eeuwigheid en dat Hij liefheeft, gelijk met een vrijwillige, alzo ook met een eeuwige liefde. Ook weet Hij tevoren, eer Hij Zijn trouw aanbiedt, hoe dezulken zichzelf te allen tijde gedragen zullen, en indien het nu een dwaasheid in mensen geacht zou worden, dat zij zich ondertrouwen met dezulken, waarvan zij tevoren wisten, dat zij hoereren zouden en van hen weglopen, schaam u dan, van Emanuël zulks te denken, dat Hij Zich met iemand in ondertrouw zou begeven, van wie Hij wist, dat deze Hem eerlang moedwillig verlaten zou. Ook weet Hij, dat zij van zichzelf niets heb-

Boekbespreking

Roem in God door Ds. M. C. Tanis, predikant der Chr. Ger. Kerk te Barendrecht.

Dit is een preek over Psalm 89 : 19: „Want ons schild is van de Heere en onze koning is van de Heilige Israëls", die Ds. Tanis gehouden heeft ter gelegenheid van de geboorte van Prins Willem-Alexander Claus George Ferdinand op 27 April 1967.

Wij verheugen ons over de uitgave van deze preek en kunnen haar van harte aanbevelen. Het is een geleheidsprek, maar toch komt de bediening van Woord tot haar recht. Gods kinderen zijn van ouds aan het huis van Oranje verbonden. En daar is reden voor. De Heere heeft ons veel in ons Vorstenhuis geschonken, al eeuwenlang. Ds. Tanis laat dit goed uitkomen. In deze tijd zijn er velen, die naar verandering staan. Daarom is het zo goed, dat we in deze preek bepaald worden bij de weldadigheden des Heeren. De preek is uitgegeven in een oranje omslag en is te verkrijgen bij: H. T. de Jong, Karsentuin 3, Barendrecht, voor f 1,-, franco per post.

Het reislied van Sions Pelgrims door Ds. S.v. Dorp. Uitgave van N. V. Uitgeverij „De Banier", Utrecht. Dit boekje van 156 blz. bevat 19 meditaties over Psalm 84. Vooraf gaat een ten geleide van Ds. W. L. Tukker. Deze schrijft, dat Ds. v. Dorp na zijn voortijdige emiertaat gedurende vele jaren een grote gemeente van lezers gesticht heeft, zowel in het buitenland als in het binnenland en dat hij gewerkt heeft, ook nog toen de dag reeds geruime tijd was gedaald. Ds. Tukker vervolgt dan: „Nu verschijnt hier nog een verhandeling van zijn hand over de eredienst, over Gods woningen, over het verlangen, over de altaren Gods, over het gaan naar Sion, over de herinnering van martelaren, over Zon en Schild en over genade en ere. Het is dus een verhandeling over de vier-en-tachtigste Psalm: meditatie, en leiding gevend aan de jongere generatie in het kerkelijk leven. Hier is nog een man aan het woord, die niet alleen zijn eigen leven leefde, maar die ook diep worstelde in de voorgeslachten van de kerk. Hij had er weet van wat er in de kerk, de Nederlandse, en daarbuiten, in de landen waar het Evangelie zijn loop volbracht, was omgegaan. De gang van zaken in de kerk en in de kerken tijdens zijn lange leven volgde hij intens. En hij volgde die gang van zaken geestelijk, zocht in al het doen en laten van de kerk en van de kerken de godzaligheid. Geen wonder, dat Ds. v. Dorp in de kerken van Gereformeerde signatuur, meest in de bevindelijke getinte, bekend en bemind was. Temeer, omdat hij op dit terrein een leraar was en bleef, die het innerlijke leven, de verborgen omgang met God, het gevoelsleven wilde ondergeschikt maken aan de rijkdom van de geloofswaarheden zelf. De levende gemeente is toch slechts volmaakt in Hem, in Christus, en Christus is niet alleen de Omega van zijn kerk, maar ook de Alpha en Hij is alles wat daartussen ligt".

Dit is een waardevolle tekening van Ds. v. Dorp en van zijn arbeid. Deze meditaties bevestigen de juistheid van deze tekening. Zij spreken tot het hart van hen, die pelgrim zijn op weg naar het hemelse Sion. We kunnen dit werkje dan ook van harte aanbevelen.

Het is keurig uitgegeven en kost gebonden f. 7,25.

ben, noch iets voor Hem behagelijk kunnen uitvoeren, zonder dat het haar tevoren van Hem geschonken is, en dat Hij haar door Zijn kracht doet doen hetgeen zij (om Hem te behagen) verplicht zijn, waarom Hij ook in Zijn huwelijks-kontrakt expres deze voorwaarden daarbij doet, dat Hij haar reinigen zal en maken, dat zij van Hem niet afwijken. Hoe zou het dan mogelijk zijn, dat Hij haar die nodige bekwaamheid en goederen zou weigeren en Zijn eigen toezegging niet waar maken? Temeer omdat er in Zijn ondertrouwde een gedurige zucht is en blijft om Hem te willen behagen en om Zijn hulp daartoe te mogen deelachtig worden.

Of zou Hij ook van ontrouw en verandering moeten beschuldigd worden en minder barmhartigheid en liefde willen bewijzen dan mensen van een veel lager geest en veel minder rang? Want wie zou er toch gevonden worden, die de gebreken in zijn bruid kon verhelpen en die zij wenste van hem verholpen te hebben en dat hij haar die weldaad zou weigeren? Hoeveel te onmogelijker is dit dan in Hem, Die in liefde en goedheid alle mensen te boven gaat. En dit Hem niet mogelijk zijnde, zo is het dan openbaar, dat Hij nooit iemand verlaat, aan wie Hij Zich door ondertrouw verbonden heeft.

Dat ge vreest in een razernij geweest te zijn, is ten enen male onredelijk, vermits uw eerste brief genoegzaam aanwijst de welgesteldheid van uw oordeel en de tijd van die onderhandeling.

De voorname zwarigheid dan is, of het ook niet een bedrog van de bedrieger is geweest. En hieromtrent schijnt de vrees meer fundament te hebben, dewijl er duizenden door de toverkunst van die zwarte geest (in deze) bedrogen worden.

Hierbij moeten we het nu laten.

B.

Moeders van Christus door Ds. C. Harinck. Uitgave van W. M. den Hertog te Utrecht.

We hebben hier de tweede uitgave van dit werk. De eerste uitgave geschiedde door de jeugdvereniging van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht ten bate van het bouwfonds. De tweede is van Uitgever Den Hertog. Het boek bevat een serie van 10 bijbellezingen, die Ds. Harinck in zijn gemeente gehouden heeft. Zij handelen over Eva, Sara, Rebekka, Lea, Thamar, Rachab, Ruth, Bathseba, Maria en de kerk. Er zijn natuurlijk nog meer moeders van Christus geweest, maar deze zijn naar Gods Woord van bijzondere betekenis geweest en dat was voor Ds. Harinck bij zijn keus beslissend, en dat is te begrijpen. De schrijver heeft getracht iets goeds naar voren te brengen en daarin is hij geslaagd, omdat hij voortdurend de Schrift laat spreken. Vandaar uit heeft hij telkens voldoende gelegenheid om te onderwijzen en te vermanen, waardoor de praktijk van het geestelijke leven naar voren komt.

Op een enkele onjuistheid willen wij wijzen. Op blz. 39 zegt Ds. Harinck van Rebekka, dat haar hart gaande gemaakt is om uit te gaan uit Ur der Chaldeen naar het land der belofte. Dit moet zijn: uit Haran. In deze tweede uitgave had dit kunnen zijn verbeterd. Het is slechts een kleinigheid, die aan de waarde van het boek niets afdoet. Wij bevelen het van harte aan. Het kost gebonden f. 7,50.

De ambtelijke bediening van de Christus in de gelovigen, door Prof. G. Wisse. Uitgave van Lindenberg's boekhandel te Rotterdam.

Dit is één van de practicale werken van Wisse, zoals hij ze alleen kon schrijven.

Wisse handelt achtereenvolgens over de drie ambten van Christus en zet uiteen hoe deze ambten functioneren in het leven van Gods kinderen.

Bij elk van de drie ambten gaat hij de betekenis na achtereenvolgens in de drie stukken van ellende, verlossing en dankbaarheid.

In de inleiding schrijft Wisse o.a.

„Deze drievoudige bediening (nl. als Profeet, Priester en Koning) nu is in de hoofdzaak te onderscheiden in tweemaal, namelijk gelijk de Christus Zijn ambtelijke bediening oefent voorwerpelijk en onderwerpelijk. Voorwerpelijk dat is meer bepaald de bediening, zoals daarin uitkomt wat Hij in die ambten voor ons, ons ten bate doet. Hij is de Profeet, Die ons God verklaart, de Priester, die Zichzelf voor Zijn volk offert, de Koning, Die de regeringmacht over dat volk oefent. Maar dan ook onderwerpelijk; d. i. gelijk Hij door die ambten nu functioneert in ons, in verwezenlijking en beoefening van het genadeleven zelf. In de wedergeboorte treedt dit dan compact samengevat als het ware daarin uit, dat Hij als Profeet krachtadig onwederstandelijk inwendig roept, als Priester de liefde uitstort, als Koning de tegenstand breekt, en een gewillig buigen veroorzaakt. Maar dit alles wordt nu in het leven der gelovigen, in de beleving van genade nader en dieper uitgewerkt".

Het is een zeer lezenswaardig werk van 128 bladzijden, waarin veel staat tot onderwijzing. We kunnen dit werk van harte aanbevelen.

Het kost geboden f. 5,50.

B.